

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.42>

УДК 338

В. М. Бабаєв,

д. н. з держ. упр., професор, професор кафедри Менеджменту і публічного адміністрування, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4638-5263>

Г. О. Дорошенко,

д. е. н., професор, Директор Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5535-8494>

В. В. Коненко,

к. е. н., доцент, доцент кафедри Підприємництва та бізнес-адміністрування, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1525-7736>

О. О. Рудаченко,

д. е. н., доцент, професор кафедри Підприємництва та бізнес-адміністрування, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9597-5748>

Т. І. Сліпуха,

асистент кафедри тракторів і автомобілів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-3921-5517>

ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

*V. Babayev,
Doctor of Public Administration, Professor
Professor of the Department of Management and Public Administration
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv*

*H. Doroshenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor,
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv
Director of the Academic and Research Institute of Economics and Management*

*V. Konenko,
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Entrepreneurship and business
administration, O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv*

*O. Rudachenko,
Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,
Professor of the Department of Entrepreneurship and business administration
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv*

*T. Slipukha,
Assistant Professor of the Department of Tractors and Automobiles,
National University of Life Resources and Environmental Sciences of Ukraine*

FORMATION OF REGIONAL INFRASTRUCTURE TO SUPPORT ENTREPRENEURSHIP IN THE CONTEXT OF ECONOMIC DIGITALIZATION

У статті розглянуто ключові аспекти формування регіональної інфраструктури підтримки підприємництва в умовах цифровізації економіки. Проаналізовано сучасні тренди, інструменти та механізми, що сприяють створенню ефективної інфраструктури розвитку малого та середнього бізнесу на рівні регіональних економічних систем. Досліджено організаційно-економічний механізм регіонального інфраструктурного

забезпечення підприємницької діяльності (ІЗПД), який враховує соціально-економічні, фінансові, правові, інформаційні та територіально-демографічні умови функціонування бізнесу. Обґрунтовано, що важливою передумовою успішного розвитку підприємництва є координація дій органів державної влади, місцевого самоврядування та суб'єктів підприємницької діяльності з метою створення сприятливого бізнес-середовища, упровадження систем консалтингової, фінансової, інформаційної підтримки, а також захисту інноваційних ініціатив.

Особливу увагу приділено цифровізації регіональної інфраструктури, яка охоплює нормативне забезпечення цифрового середовища, розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури, підготовку кадрів, забезпечення кібербезпеки, розширення доступу до цифрових платформ і сервісів. Окремо проаналізовано формування цифрової платформи сталого розвитку ІЗПД на регіональному рівні та досліджено кращі вітчизняні й зарубіжні практики, що спрямовані на підтримку підприємництва, інновацій та екологічно орієнтованих бізнес-моделей.

Доведено, що сталий розвиток підприємництва неможливий без створення нових бізнес-моделей, побудованих на основі інтегрованих цифрових платформ, які забезпечують підтримку підприємців на всіх етапах життєвого циклу бізнесу – від започаткування до масштабування діяльності. На основі проведеного дослідження запропоновано поетапну методiku розробки організаційно-економічного механізму функціонування цифрових платформ для сталого розвитку ІЗПД, яка передбачає систематизацію найкращих практик, сегментацію учасників, визначення ключових функцій і напрямів розвитку. Визначено важливість підтримки малого та середнього бізнесу через регіональні та національні цифрові сервіси, зокрема «Дія.Бізнес», які забезпечують консультативні, навчальні, інформаційні та фінансові інструменти. Водночас акцентовано на необхідності подальшого розширення їхнього функціоналу з урахуванням принципів сталого розвитку, цифрової інклюзії та використання

інноваційних технологій. Проаналізовано основні інструменти цифрової трансформації регіональної інфраструктури підтримки підприємництва, серед яких блокчейн, штучний інтелект, великі дані та інтернет речей. Їх застосування сприяє підвищенню прозорості, оперативності, безпеки бізнес-процесів, а також формуванню нових інноваційних бізнес-моделей і зміцненню конкурентоспроможності регіональної економіки.

The article examines the key aspects of forming regional infrastructure to support entrepreneurship in the context of economic digitalization. Modern trends, tools, and mechanisms that contribute to the creation of an adequate infrastructure for the development of small and medium-sized businesses within regional economic systems are analyzed.

The organizational and economic mechanism of regional infrastructural support for entrepreneurial activity (ISEA) is investigated, considering socio-economic, financial, legal, informational, and territorial-demographic conditions of business functioning. It is substantiated that an essential prerequisite for successful entrepreneurial development is the coordination of actions between state authorities, local governments, and business entities aimed at creating a favorable business environment, implementing consulting, financial, and informational support systems, as well as protecting innovative initiatives.

Special attention is paid to the digitalization of regional infrastructure, which includes regulatory support of the digital environment, the development of information and communication infrastructure, workforce training, cybersecurity, and the expansion of access to digital platforms and services. The formation of a digital platform for sustainable ISEA development at the regional level is examined, along with an analysis of best domestic and international practices that support entrepreneurship, innovation, and environmentally oriented business models.

It is proven that sustainable business development is impossible without the creation of new business models based on integrated digital platforms, which

provide entrepreneurial support at all stages of the business life cycle – from start-up to scaling. Based on the research, a phased methodology for developing an organizational and economic mechanism to support the functioning of digital platforms for sustainable ISEA development is proposed, encompassing the systematization of best practices, segmentation of participants, and definition of key functions and directions of activity.

The importance of supporting small and medium-sized businesses through regional and national digital services, particularly “Diia.Business”, is emphasized, as such services provide consulting, educational, informational, and financial tools. At the same time, the need for further expansion of their functionality, considering the principles of sustainable development, digital inclusion, and the use of innovative technologies, is highlighted. The article also reviews primary tools of digital transformation of regional entrepreneurial support infrastructure, including blockchain, artificial intelligence, big data, and the Internet of Things. Their implementation contributes to the transparency, efficiency, and innovation processes, as well as the formation of innovative business models and the strengthening of regional economies' competitiveness and business security.

Ключові слова: *підприємництво, підприємницька діяльність, регіон, бізнес, цифрова трансформація, цифрові платформи, бізнес-моделі, інфраструктурне забезпечення, інноваційні технології.*

Key words: *entrepreneurship, entrepreneurial activity, region, business, digital transformation, digital platforms, business models, infrastructure support, innovative technologies.*

Постановка проблеми. Підприємницький сектор, будучи ключовою складовою економічної системи України, відіграє важливу роль у розвитку її регіональних економічних структур. Саме на рівні регіонів формується базис соціально-економічних відносин, що визначають специфіку ринкових і

галузових сегментів територій. Підприємництво виступає одним із ключових чинників активізації економічного розвитку, підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення зайнятості населення в регіонах. Важливість допоміжних та підтримуючих інституцій для забезпечення ефективної діяльності бізнесу є очевидною, адже саме інфраструктурні елементи сприяють розширенню доступу підприємців до фінансових, логістичних, консультаційних та інформаційно-цифрових ресурсів. Формування сучасної регіональної інфраструктури підтримки підприємництва дозволяє підвищити рівень конкурентоспроможності бізнес-сектору, створити сприятливі умови для започаткування нових підприємств та забезпечити їх адаптивність до цифрових трансформацій.

Таким чином, виникає потреба у визначенні пріоритетних напрямів та підходів до регіональної політики підтримки підприємництва, яка забезпечуватиме розвиток цифрових сервісів, центрів консультаційної та освітньої підтримки, бізнес-інкубаторів, кластерів, інноваційних хабів та інших інституцій інфраструктури. Ефективне функціонування цих елементів посилює конкурентні позиції регіональних суб'єктів господарювання та сприяє зростанню їхньої інноваційної активності. Розвиток підприємницької системи на регіональному рівні дозволяє більш повно використовувати ресурсні, ринкові та галузеві переваги територій. Створення потужного підприємницького сектору, здатного діяти на основі цифрових інструментів, є важливою передумовою забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіонів України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченню теоретичних аспектів підтримки розвитку підприємництва в умовах цифрової трансформації присвятили свої роботи сучасні українські вчені: Кобушко Я. В. та Манжола Б. В. [1], Костинець Ю. [2], Вербівська Л. В. та Дзюба Т. В. [3], Краус Н. М. та Краус, К. М. [4] та інші. Проте, суб'єкти підприємства стикаються з труднощами при впровадженні сучасних цифрових інструментів та технологій через відсутність належної інфраструктури, що

обмежує їх здатність до ефективної конкуренції на внутрішньому та міжнародному ринках.

Метою статті є розробка організаційно-економічного механізму функціонування інфраструктурної цифрової платформи сталого розвитку підприємницької діяльності в умовах цифровізації, що враховує соціально-економічні, фінансові, правові та територіально-демографічні аспекти розвитку бізнес-сектору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основний напрямок комплексу заходів у сфері формування регіональної інфраструктури підтримки підприємництва має полягати у створенні організаційно-економічного механізму інфраструктурного забезпечення підприємницької діяльності (ІЗПД), який враховує соціально-економічні, фінансові, правові, територіальні та демографічні умови розвитку бізнес-середовища в регіонах. З огляду на це, стратегічною метою регіональної економічної політики, яку реалізують органи державної влади та місцевого самоврядування спільно із суб'єктами підприємницької діяльності, є координація дій усіх учасників регіонального економічного простору: суб'єктів малого та середнього підприємництва (МСП), бізнес-центрів, технопарків, бізнес-інкубаторів, промислових парків, лізингових та консалтингових центрів, банківських і небанківських фінансових установ, асоціацій підприємців та інших елементів ринкової інфраструктури.

Зазначені зусилля мають бути спрямовані на створення та підтримання сприятливого регіонального бізнес-середовища, впровадження ефективних систем обслуговування та консалтингової підтримки підприємців, а також на захист і стимулювання інноваційних ініціатив. Комплекс регіональних механізмів підтримки підприємництва має забезпечувати підвищення результативності господарської діяльності бізнес-структур, сприяти зростанню інвестиційної активності та зміцненню конкурентоспроможності економіки регіону [5].

Особливу увагу слід приділяти розвитку цифрової інфраструктури підприємництва, адже саме цифрові інструменти та інформаційно-комунікаційні технології формують нові можливості для створення ринків, оптимізації бізнес-процесів, доступу до фінансування та розширення ринкової присутності. Підсилення цифрової підтримки підприємництва стимулює зростання зайнятості, підвищує купівельну спроможність населення, забезпечує додаткові надходження до місцевих, регіональних та державного бюджетів, а також активізує ділову діяльність. Це сприяє зміцненню позицій підприємницького сектору у структурі регіональної економіки.

Інфраструктура відіграє ключову роль у забезпеченні сталого економічного розвитку регіонів. Проте потреби у відповідному інфраструктурному забезпеченні значною мірою змінюються під впливом цифрових трансформацій. Розвиток цифрових, інформаційних і комунікаційних технологій суттєво розширює функціональні можливості регіональних інфраструктурних елементів і стає визначальним чинником для прийняття ефективних управлінських рішень в умовах динамічних змін. Такі процеси узгоджуються з положеннями національної програми «Концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року», а також із сучасними цифровими інструментами, що активно впроваджуються у підприємницьку діяльність.

Основні тренди (рис.1) і пов'язані з ними цифрові елементи повинні включати такі напрями:

1. Нормативне регулювання цифрового середовища. Впровадження юридичних інструментів, цифрових технологій і платформних рішень у державному управлінні, забезпечення інформаційної безпеки, цифрова трансформація державної та муніципальної служби, а також удосконалення процесів надання державних послуг.

2. Інформаційна інфраструктура. Розвиток цифрової підтримки підприємництва на місцевому рівні, створення соціальної цифрової

інфраструктури та інших елементів, які сприяють розвитку цифрової економіки.

3. Підготовка кадрів. Запровадження освітніх інструментів для забезпечення економіки компетентними фахівцями, створення навчальних центрів спільно з компаніями цифрової економіки та розвиток підприємницької освіти у сфері інформаційних технологій.

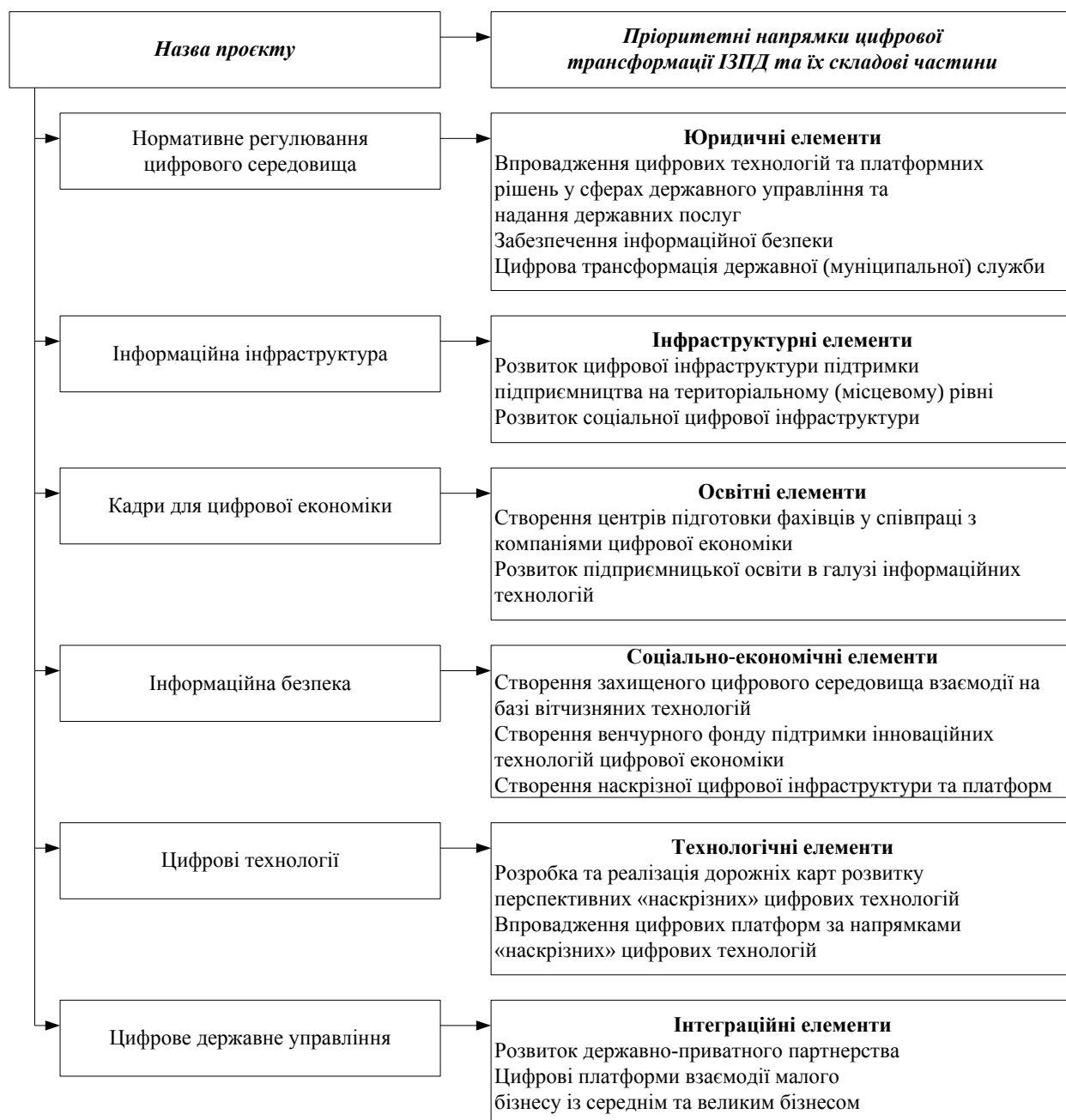

Рисунок 1. Пріоритетні напрями цифрової трансформації ІЗПД та їх складові елементи

4. Інформаційна безпека. Розробка соціально-економічних інструментів для підвищення ефективності бізнесу, створення захищеного цифрового середовища на основі вітчизняних технологій, підтримка інноваційних розробок через венчурні фонди та формування наскрізної цифрової інфраструктури.

5. Розробка цифрових технологій. Реалізація дорожніх карт для розвитку перспективних «наскрізних» технологій, впровадження цифрових платформ за їх напрямками та створення інноваційних технологічних інструментів.

6. Цифрове державне управління. Створення інтеграційних механізмів для розвитку державно-приватного партнерства, впровадження цифрових платформ сталого розвитку інфраструктурного забезпечення підприємницької діяльності (ІЗПД) та забезпечення ефективної взаємодії суб'єктів малого, середнього та великого бізнесу.

У науковій літературі поки що відсутній відповідний прототип цифрової платформи сталого розвитку ІЗПД, що повністю відповідав би цілям нашого дослідження.

Однак доцільно враховувати кращі практики як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, а також досвід функціонування цифрових платформ усіх типів, зокрема платформ комбінованого типу, для формування тематичних блоків, механізмів їх підтримки та формалізації процесів колаборації [6]. Попри це, розгляд зарубіжних платформ у даному контексті є обмеженим. Це зумовлено не лише санкційним режимом у регіоні, але й тим, що новітні вітчизняні платформи краще адаптовані до специфіки сучасного стану економіки та її нормативно-правової бази, орієнтованої на стимулювання і регулювання підприємницької діяльності.

Розробка організаційно-економічного механізму функціонування інфраструктурної цифрової платформи сталого розвитку підприємництва має включати наступні етапи:

1. Систематизацію кращих практик та аналіз недоліків існуючих прототипів.

2. Визначення цілей створення, сегментацію учасників та напрямів діяльності цифрової платформи для сталого розвитку ІЗПД.

3. Розробку організаційно-економічного механізму функціонування цифрової платформи сталого розвитку ІЗПД.

4. Опис альтернативних шляхів вдосконалення механізму функціонування цифрової платформи сталого розвитку ІЗПД.

Сучасне підприємництво знаходиться на етапі переходу від простих контрольованих систем до більш складних цифрових комунікацій мережевого типу. Якщо реформи економіки та приватизації були орієнтовані на малі, середні та індивідуальні підприємницькі структури, то сучасна інформаційна економіка концентрується навколо цифрових платформ [7].

Слід виокремити три типи цифрових платформ трансформації ІЗПД:

1. Підприємницькі платформи. Орієнтовані на синергічний розвиток підприємницьких структур різних розмірів та видів діяльності, зосереджені на створенні нової споживчої цінності. Вони працюють за принципами «все необхідне в одному місці», створення нових цінностей та партнерства.

2. Інноваційні платформи. Сприяють розвитку інноваційно-активних підприємницьких структур, їх партнерів із бізнесу, науки, освіти та громадських рухів.

3. Інтегровані платформи. Поєднують підприємницькі й інноваційні елементи, коригуючи їхню вагу залежно від мети, як-от інкубування інновацій, їх комерціалізація та колаборація для сталого розвитку ІЗПД.

Для малого бізнесу цифрова платформа повинна мати інший характер. Яскравим прикладом є національний сервіс «Дія. Бізнес», який передбачає:

- каталог бізнес-ідей із шаблонами;
- перелік юридичних документів для відкриття бізнесу;
- онлайн-сервіси та програми підтримки підприємців;

- довідник підприємця, створений за участі профільних державних органів;
- історії успіху нових підприємців;
- консультації з питань бізнес-процесів, фінансового управління, маркетингу та інших аспектів.

Попри великий потенціал сервісу, його функціонал націлений на вирішення типових проблем, але не підтримує імперативів сталого розвитку. Це створює дисонанс із його позиціонуванням як державного ресурсу, що має відповідати стратегічним пріоритетам країни, закріпленим у законодавстві [8].

Напрями застосування інформаційно-інноваційної цифрової платформи сталого розвитку підприємництва визначаються на основі цілей її створення, можливості охоплення всієї проблематики підприємництва на кожному етапі життєвого циклу, а також врахування кращих практик використання її прототипів. Для виконання інноваційної, комунікаційної та інформаційної функцій, на основі відповідних підходів, пропонуються наступні напрями застосування цифрової платформи сталого розвитку підприємництва:

1. Розробка нових форм, ідей та напрямків підприємницької діяльності, що відповідають імперативам сталого розвитку, включаючи рециклінг ресурсів, розробку чи впровадження чистих технологій, утилізацію побутових відходів та переробку відходів виробництва для повторного використання (адаптивний підхід).

2. Соціалізація завдань підприємницької діяльності, що включає розробку та виготовлення продукції та послуг для соціально вразливих верств населення (соціальний підхід).

3. Створення освітньо-просвітницької бази для виховання підприємців, популяризація органічних продуктів, чистих технологій, виробів з відходів, формування іміджу соціальної відповідальності підприємця перед майбутніми поколіннями (компетентнісний підхід).

4. Розробка багатoproфiльної iнфраструктури пiдприємництва, зокрема аналітичні дослідження для прогнозування та виявлення нових об'єктів iнфраструктурного пiдприємництва (iнфраструктурний пiдхiд).

5. Формування iнновацiйної основи всього перерахованого вище, пiдтримка фiзичних осiб-iнноваторiв i юридичних осiб, що займаються iнновацiйним пiдприємництвом (iнновацiйний пiдхiд).

Цифрову платформу сталого розвитку доцiльно орієнтувати саме на самозайнятих осiб, мiкро- та малий бiзнес.

Створення цифрової платформи пiдприємництва нового типу бiзнес-моделей пiдприємництва спрямоване на досягнення двох типiв цiлей:

1. Загальні цiлi, якi сприяють економiчному зростанню та розвитку пiдприємництва, включають:

- цифровiзацiя пiдприємництва та цифровiзацiя управлiння на макро-, мезо- та мiкро-рiвнях;
- формування системи бiзнес-комунiкацiй пiдприємницьких структур та пiдприємцiв;
- розвиток пiдприємця як свiдомої людини i носiя iнновацiйних iдей;
- створення iнформацiйних порталiв для малого та мiкробiзнесу, пiдприємцiв – фiзичних осiб (ФОП).

2. Цiлi сталого розвитку, якi охоплюють:

- iнформування про новi можливостi для отримання грантiв на пiдтримку економiки рециклiнгу, екологiчно безпечного виробництва, екологiчного землеробства, зеленого туризму тощо;
- дистанцiйне навчання пiдприємцiв новiтнiм чистим технологiям;
- освiту цiнностей сталого розвитку.

Класифiкацiйний блок iнструментiв цифрової платформи розвитку IЗПД дозволяє групувати їх за двома основними трендовими напрямками (ознаками), що охоплюють всю дiяльнiсть платформи, як показано на рис. 2.

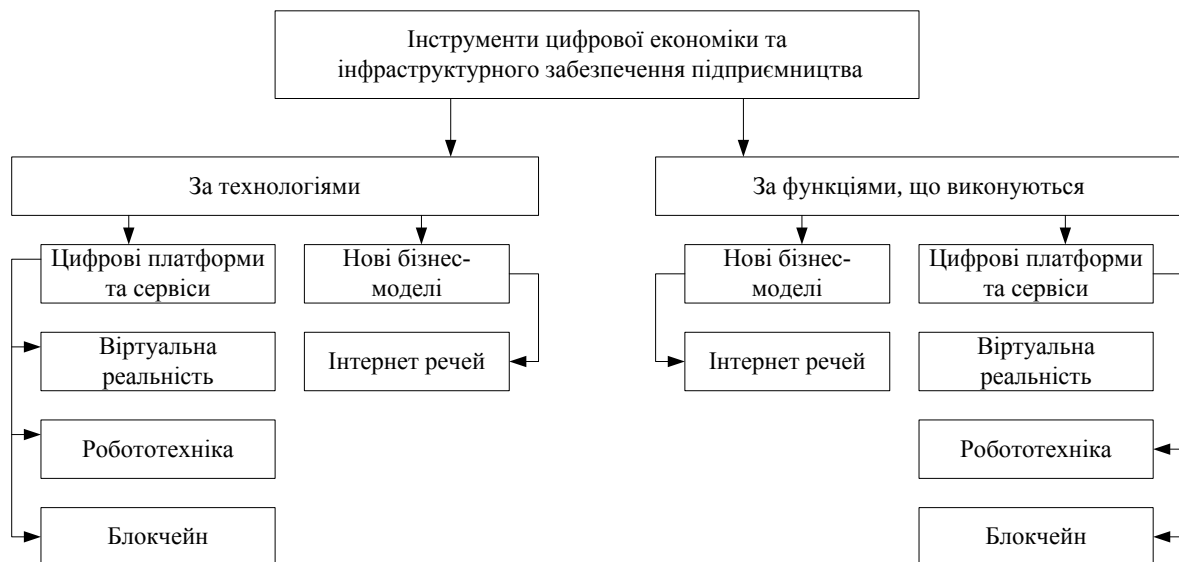

Рисунок 2. Класифікація цифрових інструментів перспективного розвитку підприємницьких структур

Таким чином, до основних інструментів цифрової трансформації ІЗПД віднесено наступні групи.

Перша група інструментів розвитку ІЗПД, що поєднує їх виходячи з використовуваної технології, включає:

- інструменти цифрової платформи та сервісів;
- Інтернет речей;
- інструменти створення нових бізнес-моделей.

Друга група інструментів розвитку ІЗПД, що об'єднує їх за функціями, що виконуються, охоплює:

- інструменти електронної комерції, такі як хмарні обчислення, великі дані та штучний інтелект;
- інструменти Інтернет-реклами, такі як системи моніторингу;
- створення інноваційних бізнес-моделей, що включає інструменти, як процеси реальної віртуалізації, роботизації та блокчейну.

Запропонована класифікація цифрових інструментів для перспективного розвитку підприємницьких структур дозволяє групувати їх за різними ознаками, що повною мірою охоплює їхню діяльність. Основні інструменти згруповані наступним чином:

1. Інструмент «блокчейн» – система засобів документування, верифікації, зберігання інформації, цифровий кадастр переказів, операцій, договорів чи угод.

2. Інструмент «інтелектуальні інформаційні технології» – технологічний інструментарій для цифрової обробки даних із застосуванням алгоритмів штучного інтелекту, що дозволяє регулювати ситуації, підвладні лише інтелекту живої людини.

3. Інструмент «великі дані» — великі бази даних, що включають обсяги цифрової інформації, яка надходить швидко і неоднорідно, і вивчення якої неможливе традиційними методами. Цей інструмент покращує діяльність підприємця та прийняття оперативних рішень.

4. Інструмент «інтернет речей» — мережа предметів, які можуть взаємодіяти один з одним або з навколишнім середовищем без участі людини.

Особливим є формування системи інструментів цифрової трансформації ІЗПД, яку можна трактувати як інструменти наскрізного оцифрування всіх фізичних активів підприємств та їх інтеграції в цифрові екосистеми з даними ділових партнерів та бізнес-агентів [9].

В результаті проведеного дослідження було встановлено, що система інструментів для підприємницьких структур охоплює широкий спектр нових технологій, орієнтованих на «Індустрію 4.0».

Тенденції розвитку цифрової інфраструктури в Україні:

1. У технологічному плані цифрові інструменти розвитку інфраструктури підприємництва залежать від успішної реалізації імпорту заміщення, насамперед у сфері обладнання.

2. Існують територіальні та ринкові диспропорції в рівні цифровізації: Київ випереджає інші території півострова в темпах впровадження цифрових технологій. Сфери, як банківська та транспортно-логістична, демонструють інтенсивніше проникнення інформаційних технологій порівняно з іншими секторами економіки.

Для оперативного вирішення завдань та покращення умов підприємницької діяльності в регіонах необхідно сформувати цілісну економічну політику, спрямовану на підтримку та модернізацію бізнес-середовища. Основними її складовими мають бути:

- визначення стратегічної мети та комплексу заходів для активізації місцевого підприємництва й забезпечення його сталого розвитку в конкурентному регіональному середовищі;

- розробка комплексних програм розвитку підприємництва, заснованих на аналітичних, статистичних та соціально-економічних даних, що дозволяє окреслити пріоритетні напрями, завдання та інструменти підтримки бізнесу на територіальному рівні.

Важливою умовою формування ефективної регіональної інфраструктури є впровадження інноваційних інститутів підтримки бізнесу, зокрема бізнес-інкубаторів, технопарків, центрів підтримки підприємництва, інноваційних хабів, стартап-центрів. Їх діяльність забезпечує підприємців консультаційною, освітньою, організаційною та інформаційною підтримкою, сприяючи зменшенню бар'єрів входу на ринок і зростанню частки інноваційних підприємств у регіональній економіці.

Крім того, важливим напрямом є активізація діяльності агентств регіонального розвитку, які виступають посередниками між владою, бізнесом та інвесторами, а також забезпечують координацію програм підтримки. Паралельно необхідно сприяти розвитку фінансово-кредитної інфраструктури, доступності кредитування, мікрофінансування, лізингу та грантових інструментів, що знижує підприємницькі ризики та стимулює інвестиційну активність.

Як свідчить досвід підприємницької діяльності останніх років, а також прогресивні тенденції, що виявляються в цій сфері в розвинених країнах, основним напрямком подальшого реформування та розвитку підприємництва є стратегічна орієнтація на інноваційну модель розвитку. Наступним кроком є розробка інструментів для досягнення програмних цілей та виконання

завдань і заходів, що були визначені в програмі. Завершальним етапом реалізації програми є досягнення бажаних кількісних та якісних показників розвитку підприємницької діяльності.

Таблиця 1. Напрями цифрової трансформації на регіональному рівні

Тренди трансформації	Час та термін імплементації	
	2025	2030
Інтеграційні	Розвиток державно-приватного партнерства	Формування територіальних
	Розвиток кооперації	Міжнародна цифрова інтеграція
	Цифрові платформи для взаємодії малого бізнесу із середнім та великим бізнесом	
Інфраструктурні	Розвиток цифрової інфраструктури підтримки підприємництва на територіальному (місцевому) рівні	
	Розвиток соціальної цифрової інфраструктури	
Економічні	Формування цифрових механізмів фінансово-кредитної підтримки	Створення венчурного фонду підтримки інноваційних технологій цифрової економіки
		Зміна співвідношення між вартістю капіталу та робочої сили
Соціальні	Активізація ролі муніципальних утворень.	Розробка та запуск інтернет-сервісу з оцінки громадянами ключових компетенцій цифрової економіки.
	Формування бази даних про соціальні проекти, що реалізуються за участі підприємців	Створення організацій, які здійснюють освітню діяльність за загальноосвітніми та додатковими загальноосвітніми програмами
Освітні	Розвиток підприємницької освіти у сфері інформаційних технологій	
	Навчальні за онлайн програми розвитку кадрів цифровій грамотності для підприємницького сектору	
Технологічні	Розробка та реалізація дорожніх карт розвитку перспективних «наскрізних» цифрових технологій	Впровадження цифрових платформ за напрямками «наскрізних» цифрових технологій
Юридичні	Усунення адміністративних бар'єрів	Впровадження цифрових технологій та платформних рішень у сферах державного управління та надання державних послуг
		Забезпечення інформаційної безпеки на основі вітчизняних розробок при передачі, обробці та зберіганні даних
	Цифрова трансформація державної (муніципальної) служби	Забезпечення цифрової трансформації державного управління

Основою механізму реалізації політики розвитку підприємництва на регіональному рівні мають стати програми підтримки підприємництва на державному, регіональному та місцевому рівнях, інститути розвитку, фінансові установи та громадські об'єднання підприємців.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Інфраструктура сталого підприємництва, сформована на основі цифрових платформ, є ключовим фактором стимулювання економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку як на національному, так і на регіональному рівнях. Цифрові інструменти створюють сприятливе середовище для розвитку підприємництва, сприяють впровадженню інноваційних бізнес-моделей і підвищують доступність послуг підтримки бізнесу для суб'єктів господарювання у різних регіонах.

Цифровізація підприємництва виступає потужною рушійною силою модернізації бізнес-процесів. Інформаційні та комунікаційні платформи не лише оптимізують діяльність малих і середніх підприємств, але й забезпечують їх доступ до ринкової інформації, електронних сервісів, фінансових ресурсів, інвесторів і партнерів. Це дозволяє регіональним бізнес-структурам зміцнювати конкурентні переваги в умовах глобальної конкуренції та швидких змін у ринковому середовищі.

Особливої значущості набувають інноваційні платформи, орієнтовані на принципи сталого розвитку. Вони сприяють адаптації підприємств до нових економічних реалій – зростання запиту на екологічно чисті технології, циркулярні моделі виробництва, рециклінг, енергоефективність і соціально відповідальне ведення бізнесу. Це стимулює формування нових підприємницьких моделей, що враховують екологічні, соціальні та економічні аспекти діяльності, і забезпечує довгострокову стабільність розвитку бізнес-сектору в регіонах.

Таким чином, інфраструктурні та цифрові платформи, орієнтовані на підтримку сталого розвитку підприємництва, мають критичне значення для економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності як регіональних, так і національних економічних систем. Їх активний розвиток сприяє зміцненню позицій регіонального підприємництва, розширенню можливостей для інновацій та створенню умов для сталого соціально-економічного розвитку територій.

Література

1. Кобушко Я. В., Манжола Б. В. Роль цифрової трансформації в оптимізації менеджменту організацій. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2024. №10. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-04-08>
2. Костинець Ю. В. Стратегічні напрямки розвитку ринку послуг в умовах ризиків цифрової трансформації. *Актуальні проблеми економіки*. 2020. № 1(228). С. 43-50.
3. Вербівська Л. В., Дзюба Т. В. Цифрова трансформація підприємництва: стратегічні виклики та управлінські рішення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 12. С. 60–65. DOI: 10.32702/2306-6814.2025.12.60.
4. Краус Н. М., Краус, К. М. Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій. *Інтелект ХХІ століття*. 2018. № 1. С. 211-214.
5. Коненко В. В., Рудаченко О.О. Дослідження особливостей діяльності суб'єктів підприємництва в сучасних умовах господарювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.8.26>
6. Кримська А. О., Балик У. О., Клімова І. О. Цифрова трансформація у сфері маркетингу: нові підходи та можливості. *Академічні візії*. 2023. № 26. С. 45-52.
7. Пушкар Т. А. Цифрові платформи як інструмент оптимізації стратегічних рішень підприємств у контексті розвитку бізнесу. Сталий розвиток економіки. 2025. № 2 (53). С. 213-219.
8. Бугріменко Р., Смірнова П. Вплив розвитку цифрової трансформації на діяльність підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-59-29.
9. Рудаченко О., Коненко В., Тараруєв Ю. Аналіз впливу цифрових технологій на розвиток суб'єктів підприємництва. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2024. № 334(5). С. 33-39.

References

1. Kobushko, Ya.V. and Manzhola, B.V. (2024), “The role of digital transformation in optimization of organizations’ management”, *Problemy*

suchasnykh transformatsii, vol. 10, available at: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-04-08>

2. Kostynets, Yu.V. (2020), “Strategic directions of market services development under the risks of digital transformation”, *Aktualni problemy ekonomiky*, vol. 1(228), pp. 43-50.

3. Verbivska, L.V. and Dziuba, T.V. (2025), “Digital transformation of entrepreneurship: strategic challenges and management decisions”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 12, pp. 60-65, DOI: 10.32702/2306-6814.2025.12.60.

4. Kraus, N.M. and Kraus, K.M. (2018), “Digitalization in the context of institutional transformation of the economy: basic components and tools of digital technologies”, *Intelekt XXI stolittia*, vol. 1, pp. 211-214.

5. Konenko, V.V. and Rudachenko, O.O. (2024), “Research on the peculiarities of entrepreneurship in the current business environment”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 8, DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.8.26>

6. Krymska, A.O. Balik, U.O. and Klimova, I.O. (2023), “Digital transformation in marketing: new approaches and opportunities”, *Akademichni vizii*, vol. 26, pp. 45-52.

7. Pushkar, T.A. (2025), “Digital platforms as a tool for optimizing strategic decisions of enterprises in the context of business development”, *Stalyi rozvytok ekonomiky*, vol. 2(53), pp. 213-219.

8. Bugrimenko, R. and Smirnova, P. (2024), “The impact of digital transformation development on enterprise activity”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 59, DOI: 10.32782/2524-0072/2024-59-29.

9. Rudachenko, O. Konenko, V. and Tararuev, Yu. (2024), “Analysis of the impact of digital technologies on the development of entrepreneurial entities”, *Herald of Khmelnytskyi National University, Economic Sciences*, vol. 334(5), pp. 33-39.

Стаття надійшла до редакції 06.11.2025 р.